

Infrastrukturdepartementet

Rådets möte (extrainsatt TTE Energi) den 24 november 2022

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Rådsförordning om ökad solidaritet genom bättre samordning av gasinköp, utbyte av gas över gränser och tillförlitliga prisriktvärden

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Politisk överenskommelse.

Ansvarigt statsråd:

Ebba Busch

Förslagets innehåll:

Kommissionen presenterade den 18 oktober ett förslag till rådsförordning om åtgärder för att hantera krisen på gasmarknaderna. Förordningen föreslås gälla i ett år från ikraftträdandet. Kommissionen föreslår bland annat att formalisera den upphandlingsplattform för gasimport till EU som delvis utarbetats under 2022, att införa mekanismer för att minska volatiliteten på gasmarknaden, att införa villkor under vilka ett pristak för gas kan beslutas i ett senare skede, att ändra i regelverket för hur medlemsländer kan begära så kallad solidaritetsgas (gastillförsel från ett land till ett annat vid akut gasbrist),

samt att föra in ett referenspris för gasmarknaden som tas fram av den europeiska energimyndigheten ACER som kopplar till priset på flytande naturgas (LNG) snarare än börspriset på TTF-börsen i Nederländerna.

Upphandlingsplattformen ska vara tillgänglig för gasaktörer i unionen så att inköpsbud kan aggregeras för att ge en starkare förhandlingsposition. Gaslagerägare ska åläggas att delta i aggregeringsprocessen motsvarande åtminstone 15 procent av den volym gas som ska lagras in årligen enligt 2022 års gaslagringsförordning genom upphandlingsplattformen.

Volatiliteten på gasmarknaderna föreslås minskas genom införandet av en tillfällig volatilitethanterande intra-dagsmekanism. Mekanismen ska begränsa stora prISRörelser på gas- och elderivat inom en handelsdag.

De tillägg som föreslås till solidaritetsregelverket innebär att medlemsländer som inte har tecknat så kallade solidaritetsavtal med sina grannländer enligt gasförsörjningsförordningen underställs bindande bestämmelser.

Ändringarna innebär också att gas kan begäras från ett grannland inte enbart för skyddade kunder (främst hushåll) utan även för elproduktion upp till en viss volym som anges i en bilaga till förslaget. För Sverige rör det sig om cirka 5 500 MWh per dag, vilket ungefär motsvarar normalårsdrift av de två större gaseldade kraftvärmeverken längs det västsvenska gasnätet. En större flexibilitet införs också såtillvida att det tillfälligtvis ska gå att kräva minskning av förbrukningen även hos skyddade kunder.

Allokering av gas vid regional kris eller unionskris på gasområdet (enligt gasförsörjningsförordningen) föreslås på så vis att rådet på förslag av kommissionen ska kunna bestämma hur gasen ska fördelas.

Kommissionen föreslår vidare att ett referenspris för gasmarknaden ska tas fram av den europeiska energimyndigheten ACER. Vilket genomslag ett referenspris får på gaspriset är upp till marknaden. Syftet är att knyta gaspriset på marknaden närmare till priset för importerad LNG, vilket enligt kommissionen ska frikoppla priset från rysk manipulation.

Förslaget innehåller inte ett gaspristak. Den frågan diskuteras parallellt och inför energiministtermötet den 25 oktober hade kommissionen förberett ett skriftligt inspel om detta. Däremot innehåller förslaget villkor för ett gaspristak om det föreslås.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att omställningen till fossilfria energislag behöver påskyndas för att uppnå klimatmålen, stärka EU:s försörjningstrygghet och minska EU:s beroende av rysk naturgas.

Regeringen kan på en övergripande nivå stödja förslaget. Det är viktigt att EU står enigt i frågor som rör energikrisen. Regeringen anser att det är positivt att förslaget tar stor hänsyn till försörjningstryggheten för energi i unionen. Regeringen ser positivt på de föreslagna tilläggen i regelverket kring solidaritetsgas.

Regeringen välkomnar diskussion om förslag som kan frikoppla elpriset från exceptionellt höga gaspriser, om det inte riskerar försörjningstryggheten, kombineras med gasbesparingsåtgärder och att eventuell finansiering åligger varje enskild medlemsstat.

Regeringen avser verka för att åtgärder som syftar till att hantera volatilitet på energiderivatmarknaden inte försämrar den finansiella marknadens funktionssätt och därmed får negativa konsekvenser för samhällsekonomin. Det är viktigt att aktörer på energimarknaden effektivt kan prissäkra sin verksamhet. Regeringen anser att det är viktigt med välfungerande energimarknader.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Överläggning med näringsutskottet den 8 november 2022.

Faktapromemoria:

Har ej upprättats.